

Sivistyslautakunta

Aika 24.09.2024 klo 17:30 - 18:54

Paikka Sonkajärven yhtenäiskoulu, yläkoulun opettajien huone

Osallistujat

	Nimi	Tehtävä	
Läsnä	Moisanen Arto Partanen Ilpo Heiskanen Laura Väisänen Mikko Väisänen Pirkko Suanto Eveliina	puheenjohtaja varapuheenjohtaja jäsen jäsen jäsen esittelijä, sivistystoimen esihenkilö	
Muu	Kärkkäinen Ilpo	kunnanhallituksen puheenjohtaja	saapui klo 17.31 §:n 66 käsittelyn alussa
	Tuovinen Merja	kunnanhallituksen edustaja	poissa §:n 66 käsittelyn ajan
	Hänninen Tarja	varhaiskasvatusjohtaja	Teams - yhteydellä, poistui klo 18.33
	Wäisänen Ville	nuoriso- ja liikuntas sihteeri	§:n 69 käsittelyn jälkeen poistui klo 17.57
	Holm Riikka Knuutinen Hannu	pöytäkirjanpitäjä koulukuljetusvastaava	§:n 67 käsittelyn jälkeen § 66

Käsitellyt asiat64 - 73

Allekirjoitukset

Arto Moisanen
puheenjohtajaRiikka Holm
pöytäkirjanpitäjä

Pöytäkirja tarkastettu ja hyväksytty

Laura Heiskanen
pöytäkirjantarkastajaMikko Väisänen
pöytäkirjantarkastaja

Pöytäkirjan nähtävilläpito

Kokouksen tarkastettu pöytäkirja, johon on liitetty valitusosoitus, on julkaistu nähtäväksi kunnan internetsivuilla www.sonkajarvi.fi 27.9.2024

Käsitellyt asiat

§	Otsikko	Sivu
§ 64	Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus	4
§ 65	Pöytäkirjan tarkastajien valinta	5
§ 66	Sonkajärven kunnan koulukuljetusperiaatteiden päivittäminen	6
§ 67	Tapahtuma-avustus Mansikkavirran kyläyhdistys ry:n tapahtumaan	10
§ 68	Varhaiskasvatuksen vuorohoitolinjaukset	11
§ 69	Sonkajärven esi- ja perusopetuksen ja Sonkajärven lukion lukuvuosisuunnitelmat lv. 2024- 2025	14
§ 70	Kaikukortti-kokeiluun osallistuminen	16
§ 71	Sivistyslautakunnan lausunto Sonkajärven ilmastosuunnitelman luonnoksesta	19
§ 72	Päätökset ja kirjelmät	22
§ 73	Muut asiat	23

Sivistyslautakunta

§ 64

24.09.2024

Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus

Sivistyslautakunta 24.09.2024 § 64

Päätösesitys

Sivistystoimen esihenkilö:
Puheenjohtaja toteaa kokouksen laillisesti koollekutsutuksi ja päätösvaltaiseksi.

Päätös

Sivistyslautakunta:
Sivistyslautakunta yksimielisesti hyväksyi päätösesityksen.

Sivistyslautakunta § 65

24.09.2024

Pöytäkirjan tarkastajien valinta

Sivistyslautakunta 24.09.2024 § 65

Päätösesitys

Sivistystoimen esihenkilö:
Pöytäkirjan tarkastusvuorossa ovat Laura Heiskanen ja Mikko Väisänen.

Päätös

Sivistyslautakunta:
Sivistyslautakunta yksimielisesti hyväksyi päätösesityksen.

Sonkajärven kunnan koulukuljetusperiaatteiden päivittäminen

Sivistyslautakunta 24.09.2024 § 66
269/08.01.01.00/2024

Valmistelija: sivistystoimen esihenkilö

Sivistyslautakunta on määritellyt koulukuljetuksen periaatteet Sonkajärven kunnassa. Viimeksi näitä on käsitelty sivistyslautakunnassa 23.8.2022 § 44, jolloin tekstiin on tehty tarkennuksia. Periaatteita on aika-ajoin tarkennettava vastaamaan olosuhteita. Periaatteita tarkasteltaessa on kiinnitettävä erityistä huomiota kuntalaisten tasavertaiseen kohteluun ja koulukuljetuksen turvallisuutta edistäviin seikkoihin. Voimassa olevat koulukuljetuksen periaatteet (sivistyslautakunta 23.8.2022 § 44) ja niiden päivitysehdotukset jaetaan oheismateriaalina. Päivitykset on korostettu keltaisella värillä.

Muutokset ovat seuraavat:

s. 2: Lausunnon voi antaa lääkäri, psykologi tai muu asiantuntija tapauksesta riippuen, ja lausunnosta on ilmentävä kuljetustarpeen syyt ja perustelut.

s. 3: Omakustanteinen kulkeminen kunnan koulukuljetuksissa on ~~25-€~~ 50 € / lukukausi (voimaan 1.1.2025).

s. 3-4: Petokyydit

Petokyydit harkitaan tapauskohtaisesti. Huoltajan on toimitettava paikalliselta riistahoitoyhdistykseltä lausunto, joka perustuu Tassu-järjestelmän kirjauksiin petojen esiintymisestä alueella.

Petovaarakuljetuksen kriteerit

Kuljetustarve ei voi perustua aikaisempien vuosien tapahtumiin ja arviointi perustuu aina tapauskohtaiseen harkintaan. Petovaarakuljetus perustuu seuraaviin riistanhoitoyhdistyksen arvioimiin kriteereihin:

- alueelle liikkuva susi tai karhu on vahingoittunut tai sairas
- alueella liikkuu susia, jotka eivät käyttäydy lajityypillisesti
- susi tulee toistuvasti lyhyen ajan sisään asuinrakennuksen pihapiiriin ihmisistä piittaamatta
- susi on kohdistanut hyökkäyksen lemmikki- tai kotieläimeen asuinrakennuksen pihapiirissä tai sen välittömässä läheisyydessä
- susihavaintoja tehdään toistuvasti lyhyen ajan sisään oppilaan koulumatkan varrelta, jolloin oppilaan kävelymatka koulukuljetusreitinvarteen katsotaan vaaralliseksi susivaaran vuoksi
- alueella on emokarhu poikasineen (kuljetus myönnetään ajanjaksolle, jolloin karhu hereillä)

Kuljetus myönnetään aina määräaikaisena, enintään kuukauden ajaksi kerrallaan, ja päätöstä tehtäessä käytetään kokonaisharkintaa. Kuljetuksia ei myönnetä valaistuille tieosuuksille, taajama-alueille tai lyhyille, alle 1 km koulumatkoille. Kuljetukset pyritään järjestämään tavallisten koulukuljetusten yhteyteen. Vaihtoehtoisesti huoltajalle voidaan maksaa saattokorvausta edellä mainitun Kelan kilometrikorvauksen mukaisesti, mikäli koulukuljetuksissa ei ole tilaa tai kunta ei kykene järjestämään

Sivistyslautakunta

§ 66

24.09.2024

koulukuljetusta. Korvaus maksetaan huoltajalle toteutuneiden koulukuljetuspäivien mukaan jälkikäteen.

s. 5: Tämä virke siirretty ensimmäiseksi:

- huoltaja vastaa aina pysäkin ja kodin välisen matkan turvallisesta kulkemisesta sekä kulkemisen opastuksesta.

- ~~taksiautoilijalle~~ liikennöitsijälle on hyvä ilmoittaa oppilaan terveydentilaa koskevista seikoista kuten allergioista, sairauksista ym., jotka saattavat vaikuttaa kuljetuksiin (koulu ei voi antaa ilmoituksia ilman vanhempien suostumusta). Taksien Autojen on oltava savuttomia.

- koulutaksin kyytiin koulukuljetukseen saa ottaa vain sellaisia urheiluvälineitä tai muita ylimääräisiä tavaroita, joita tarvitaan lukujärjestyksen mukaisesti esimerkiksi liikuntatunneilla tai joiden tuomisesta on muuten erikseen sovittu koulun kanssa.

Päätösesitys

Sivistystoimen esihenkilö:

Sivistyslautakunta hyväksyy päivitettyt Sonkajärven kunnan koulukuljetuksen periaatteet ja säännöt.

Asian käsittely: Lautakunta päätti kuulla koulukuljetusvastaava **Hannu Knuutista pykälän** käsittelyn aikana.

Merja Tuovinen ilmoitti olevan esteellinen intressijääviyden perusteella ja hän ei osallistunut asian käsittelyyn ja päätöksentekoon.

Keskustelun aikana Laura Heiskanen esitti, että omakustanteinen kulkeminen kunnan koulukuljetuksissa olisi 35 € / lukukausi (1.1.2025 alkaen). Lautakunnan jäsenet yksimielisesti kannattivat Laura Heiskanen esitystä.

Päätös

Sivistyslautakunta:

Sivistyslautakunta yksimielisesti hyväksyi päivitettyt Sonkajärven kunnan koulukuljetuksen periaatteet ja säännöt. Muutokset ovat seuraavat:

s. 2: Lausunnon antaa lääkäri, psykologi tai muu asiantuntija tapauksesta riippuen, ja lausunnosta on ilmentävä kuljetustarpeen syyt ja perustelut.

s. 3: Omakustanteinen kulkeminen kunnan koulukuljetuksissa on 35 € / lukukausi (voimaan 1.1.2025).

s. 3-4: Petokyydit

Petokyydit harkitaan tapauskohtaisesti. Huoltajan on toimitettava paikalliselta riistahoitoyhdistykseltä lausunto, joka perustuu Tassu-järjestelmän kirjauksiin petojen esiintymisestä alueella.

Petovaarakuljetuksen kriteerit

Kuljetustarve ei voi perustua aikaisempien vuosien tapahtumiin ja arviointi perustuu aina tapauskohtaiseen harkintaan. Petovaarakuljetus perustuu seuraaviin riistanhoitoyhdistyksen arvioimiin kriteereihin:

- alueelle liikkuva susi tai karhu on vahingoittunut tai sairas
- alueella liikkuu susia, jotka eivät käyttäydy lajityypillisesti
- susi tulee toistuvasti lyhyen ajan sisään asuinrakennuksen pihapiiriin ihmisistä piittaamatta

- susi on kohdistanut hyökkäyksen lemmikki- tai kotieläimeen asuinrakennuksen pihapiirissä tai sen välittömässä läheisyydessä
- susihavaintoja tehdään toistuvasti lyhyen ajan sisään oppilaan koulumatkan varrelta, jolloin oppilaan kävelymatka koulukuljetusreitinvarteen katsotaan vaaralliseksi susivaaran vuoksi
- alueella on emokarhu poikasineen (kuljetus myönnetään ajanjaksolle, jolloin karhu hereillä)

Kuljetus myönnetään aina määräaikaisena, enintään kuukauden ajaksi kerrallaan, ja päätöstä tehtäessä käytetään kokonaisharkintaa. Kuljetuksia ei myönnetä valaistuille tieosuuksille, taajama-alueille tai lyhyille, alle 1 km koulumatkoille. Kuljetukset pyritään järjestämään tavallisten koulukuljetusten yhteyteen. Vaihtoehtoisesti huoltajalle voidaan maksaa saattokorvausta edellä mainitun Kelan kilometrikorvauksen mukaisesti, mikäli koulukuljetuksissa ei ole tilaa tai kunta ei kykene järjestämään koulukuljetusta. Korvaus maksetaan huoltajalle toteutuneiden koulukuljetuspäivien mukaan jälkikäteen.

s. 5: Tämä virke siirretty ensimmäiseksi:

- huoltaja vastaa aina pysäkin ja kodin välisen matkan turvallisesta kulkemisesta sekä kulkemisen opastuksesta.

- liikennöitsijälle on hyvä ilmoittaa oppilaan terveydentilaa koskevista seikoista kuten allergioista, sairauksista ym., jotka saattavat vaikuttaa kuljetuksiin (koulu ei voi antaa ilmoituksia ilman vanhempien suostumusta). Taksien Autojen on oltava savuttomia.

- koulukuljetukseen saa ottaa vain sellaisia urheiluvälineitä tai muita ylimääräisiä tavaroita, joita tarvitaan lukujärjestyksen mukaisesti esimerkiksi liikuntatunneilla tai joiden tuomisesta on muuten erikseen sovittu koulun kanssa.

Liitteet

- 1 Sonkajärven kunnan koulukuljetusperiaatteet, päivitetty 24.9.2024

Oheismateriaali

- Sonkajärven kunnan koulukuljetusperiaatteet, muokattu
- Sonkajärven kunnan koulukuljetusperiaatteet

Sivistyslautakunta

§ 67

24.09.2024

Tapahtuma-avustus Mansikkavirran kyläyhdistys ry:n tapahtumaan

Sivistyslautakunta 24.09.2024 § 67
281/02.05.01.00/2024

Valmistelija: nuoriso- ja liikuntas sihteeri

Mansikkavirran kyläyhdistys ry hakee Sonkajärven kunnalta 600 euron tapahtuma-avustusta kaikille avoimen energia- ja turvallisuuspäivän järjestyskuluihin. Tapahtuman ajankohta on 5.10.2024. Tapahtuma-avustus käytetään ilmoituskuluihin, esiintyjien palkkioihin ja kahvitarjoilun järjestämiseen.

Päätösesitys

Sivistystoimen esihenkilö:
Sivistyslautakunta myöntää tapahtuma-avustuksen 600 € Mansikkavirran kyläyhdistyksen tapahtumaan.

Päätös

Sivistyslautakunta:
Sivistyslautakunta yksimielisesti hyväksyi päätösesityksen.

Oheismateriaali

Mansikkavirran kyläyhdistyksen tapahtuma-avustushakemus

Varhaiskasvatuksen vuorohoitolinjaukset

Sivistyslautakunta 24.09.2024 § 68
284/12.08.00.00/2024

Valmistelija: varhaiskasvatusjohtaja

Kaikilla alle kouluikäisillä lapsilla on oikeus varhaiskasvatukseen, vaikka lasten vanhemmat tai toinen vanhempi olisi kotona. Tätä kutsutaan subjektiiviseksi oikeudeksi varhaiskasvatukseen. Koululaiset eivät ole varhaiskasvatuslain mukaisen subjektiivisen varhaiskasvatusoikeuden piirissä

Vuorohoidon järjestämisestä varhaiskasvatuksessa on säädetty varhaiskasvatuslaissa 504/2018 § 13.

Vuorohoitoon ei ole subjektiivista oikeutta, vaan tarve arvioidaan aina tilannekohtaisesti. Sitä tarjotaan vain molempien vanhempien, puolisoiden tai yksinhuoltajan päätoimisen työn, opiskelun tai yötyöstä johtuvan levon aikana.

Sonkajärven sivistyslautakunta on kokouksessaan 5.5.2020 päättänyt, että Sonkajärven kunta järjestää myös pienille koululaisille eli 1.- 2. luokkalaisille vuorohoitoa vanhempien vuorotyöhön perustuen ja jos heillä ei ole muuta mahdollisuutta järjestää lasten hoitoa. Koululaisten vuorohoito perustuu tarkkaan tarveharkintaan varhaiskasvatuksen ammattilaisten toimesta.

Sonkajärven sivistyslautakunta on kokouksessaan 16.11.2021 päättänyt varhaiskasvatuksen vuorohoitolinjauksista. Käytäntö on osoittanut, jotta vuorohoidon linjaukset vaativat täsmennyksiä. Vuorohoidon käytännöissä on epäselvyyksiä, jotka voivat saattaa asiakasperheet eriarvoiseen asemaan.

Suurin tarve varhaiskasvatuksen vuorohoitolinjausten täsmentämiselle koskee koululaisten loma- aikojen hoitoa. Linjaamaton käytäntö kunnassa on ollut, että koululaisten loma- aikoina vuorohoitoa tarvitseville 1. ja 2. luokkalaisille koululaisille on tarjottu varhaiskasvatuksessa vuorohoidon lisäksi myös normaalia päiväaikaan tapahtuvaa varhaiskasvatusta. Käytäntö saattaa kunnan 1. ja 2. luokkalaisten koululaisten perheet epätasa- arvoiseen asemaan ja siksi tarkoituksenmukaista on rajata koululaisten loma- aikojen hoito koskemaan ainoastaan vuorohoitoa.

Ehdotus uusista varhaiskasvatuksen vuorohoitolinjauksista on lähetetty lautakunnan jäsenille esityslistan oheismateriaalina.

Päätösesitys

Varhaiskasvatusjohtaja:

Sivistyslautakunta päättää hyväksyä Sonkajärven varhaiskasvatuksen vuorohoitolinjaukset käyttöön otettaviksi 1.1.2025 alkaen seuraavin täsmennyksin:

· Vuorohoitoon ei ole subjektiivista oikeutta, vaan tarve arvioidaan aina tilannekohtaisesti. Sitä tarjotaan vain molempien vanhempien, puolisoiden tai yksinhuoltajan päätoimisen työn tai opiskelun vuoksi. Lapsi voi olla vuorohoidossa huoltajan yövuoron jälkeen huoltajan tarvitseman lepoajan.

· Vanhempien vapaapäivät, lomapäivät ja sairauspäivät eivät oikeuta vuorohoidon käyttöön. Tarvittaessa näinä päivinä lapsi voi tulla päiväaikaiseen varhaiskasvatukseen. Varhaiskasvatuspäivät ovat lapselle hyvin kuormittavia ja sen vuoksi vanhempien on

huolehdittava lapsen riittävästä vapaa- ajasta. Lapsen edun mukaista on, että vanhemman vapaa- ja lomapäivät ovat myös lapsen vapaapäiviä.

· Varhaiskasvatuslain mukaan lapsen varhaiskasvatusoikeus päättyy, kun hän saavuttaa perusopetuslain mukaisen oppivelvollisuuden. Kunta voi järjestää varhaiskasvatusta myös sitä vanhemmille lapsille, mikäli erityiset olosuhteet sitä vaativat.

· Sonkajärvellä tarjotaan vuorohoitoa varhaiskasvatusoikeuden päättymisen jälkeen sonkajärveläisille koululaisille toimintavuodeksi kerrallaan 1.8. alkaen kevätlukukauden loppuun saakka. Ehtona on, että vuorohoidon tarve on ao. lukuvuoden aikana säännöllistä ja toistuvaa.

· Vuorohoitopaikkaa ei myönnetä, jos hoidon tarve on pelkästään koululaisten syys-, joului-, talvi- ja kesälomilla. Koululaisilla ei ole subjektiivista oikeutta päiväajan varhaiskasvatukseen. Sen vuoksi koululaiselle tarjotaan koululaisten loma- aikoina ainoastaan vuorohoitoa (vuorohoidon tarve alkaa ennen klo 6.00 tai päättyy klo 17 jälkeen).

Asian käsittely: keskustelun aikana Laura Heiskanen esitti, että koululaisille tarjottavan loma-ajan vuorohoito linjaus kirjattaisiin seuraavalla tavalla:

· Vuorohoitopaikkaa ei myönnetä, jos hoidon tarve on pelkästään koululaisten syys-, joului-, talvi- ja kesälomilla. Koululaisilla ei ole subjektiivista oikeutta päiväajan varhaiskasvatukseen. Sen vuoksi koululaiselle tarjotaan koululaisten loma- aikoina pääsääntöisesti vuorohoitoa (vuorohoidon tarve alkaa ennen klo 6.00 tai päättyy klo 17 jälkeen).

Lautakunta yksimielisesti kannatti Laura Heiskasen esitystä.

Päätös

Sivistyslautakunta:

Sivistyslautakunta yksimielisesti päätti hyväksyä Sonkajärven varhaiskasvatuksen vuorohoitolinjaukset käyttöönotettaviksi 1.1.2025 alkaen seuraavin täsmennyksin:

· Vuorohoitoon ei ole subjektiivista oikeutta, vaan tarve arvioidaan aina tilannekohtaisesti. Sitä tarjotaan vain molempien vanhempien, puolisoitten tai yksinhuoltajan päätoimisen työn tai opiskelun vuoksi. Lapsi voi olla vuorohoidossa huoltajan yövuoron jälkeen huoltajan tarvitseman lepoajan.

· Vanhempien vapaapäivät, lomapäivät ja sairauspäivät eivät oikeuta vuorohoidon käyttöön. Tarvittaessa näinä päivinä lapsi voi tulla päiväaikaiseen varhaiskasvatukseen. Varhaiskasvatuspäivät ovat lapselle hyvin kuormittavia ja sen vuoksi vanhempien on

huolehdittava lapsen riittävästä vapaa- ajasta. Lapsen edun mukaista on,

että vanhemman vapaa- ja lomapäivät ovat myös lapsen vapaapäiviä.

· Varhaiskasvatustilain mukaan lapsen varhaiskasvatusoikeus päättyy, kun hän saavuttaa perusopetuslain mukaisen oppivelvollisuuden. Kunta voi järjestää varhaiskasvatusta myös sitä vanhemmille lapsille, mikäli erityiset olosuhteet sitä vaativat.

· Sonkajärvellä tarjotaan vuoroa vuoroa varhaiskasvatusoikeuden päättymisen jälkeen sonkajärveläisille koululaisille toimintavuodeksi kerrallaan 1.8. alkaen kevätlukukauden loppuun saakka. Ehtona on, että vuoroa tarve on ao. lukuvuoden aikana säännöllistä ja toistuvaa.

· Vuoroa ei myönnetä, jos hoidon tarve on pelkästään koululaisten syys-, joul-, talvi- ja kesälomilla. Koululaisilla ei ole subjektiivista oikeutta päiväajan varhaiskasvatukseen. Sen vuoksi koululaiselle tarjotaan koululaisten loma-aikoina pääsääntöisesti vuoroa (vuoroa tarve alkaa ennen klo 6.00 tai päättyy klo 17 jälkeen).

Liitteet

2 Vuoroa linjat, 2024

Sonkajärven esi- ja perusopetuksen ja Sonkajärven lukion lukuvuosisuunnitelmat iv. 2024-2025

Sivistyslautakunta 24.09.2024 § 69

268/12.00.01.00/2024

Valmistelija: sivistystoimen esihenkilö, varhaiskasvatusjohtaja

Kunkin lukuvuoden työn suunnittelua varten opetuksen järjestäjän tulee hyväksyä perusopetusasetuksen 852/1998 9 §:ssä tarkoitettu opetussuunnitelmaan perustuva vuosittainen suunnitelma. Suunnitelmassa määrätään opetuksen yleisestä järjestämisestä, oppitunneista ja opetuksen yhteydessä järjestettävästä muusta toiminnasta. Lisäksi opetuksen järjestäjän tulee laatia esiopetuksen opetussuunnitelmaan perustuva vuosittainen suunnitelma. Suunnitelmassa tarkennetaan, miten paikallista opetussuunnitelmaa kussakin esiopetuksen yksikössä kyseisen vuoden aikana toteutetaan.

Lukiolain 714/2018 13 §:n mukaan koulutuksen järjestäjän tulee laatia vuosittain opetussuunnitelmaan perustuva suunnitelma, jossa määrätään opetuksen yleisestä järjestämisestä, opetustunneista, työajoista, 8 §:ssä tarkoitettua koulutuksen järjestäjän yhteistyöstä ja koulutuksen hankkimisesta, 25 §:n 1 momentissa tarkoitettua itsenäisestä opiskelusta sekä muista tarpeellisista opetuksen järjestämiseen liittyvistä asioista.

Lukion suunnitelmassa määrätään opetuksen yleisestä järjestämisestä, opetustunneista ja opetuksen yhteydessä järjestettävästä muusta toiminnasta, työajoista, koulutuksen järjestäjän yhteistyöstä muiden koulutuksen järjestäjien kanssa, koulutuksen hankkimisesta muulta koulutuksen järjestäjältä sekä muulta yhteisöltä tai säätiöltä, itsenäisestä opiskelusta sekä muista tarpeellisista opetuksen järjestämiseen liittyvistä asioista.

Sonkajärven perusopetuksen koulujen ja Sonkajärven lukion opettajat ovat laatineet lukuvuosisuunnitelmat lukuvuodelle 2024-2025 elo- ja syyskuun kokouksissaan ja hyväksyneet ne opettajainkokouksissa 9.9.2024 ja 12.9.2024. Oppilaskunnilla on ollut mahdollisuus kommentoida suunnitelmia. Suunnitelmat jaetaan sivistyslautakunnalle oheismateriaalina.

Päätösesitys

Sivistystoimen esihenkilö:

Sivistyslautakunta päättää hyväksyä Sonkajärven esi- ja perusopetuksen ja Sonkajärven lukion lukuvuosisuunnitelmat.

Asian käsittely: Sivistyslautakunta päätti, että seuraavaan kokoukseen selvitetään onko mahdollisuutta aikaistaa perusopetuksen aamu- ja iltapäivätoiminnan aloittamista aamulla.

Päätös

Sivistyslautakunta:

Sivistyslautakunta yksimielisesti hyväksyi päätösesityksen muilta osin, mutta seuraavaan kokoukseen selvitetään onko mahdollisuutta aikaistaa aamu- ja iltapäivätoiminnan aloittamista aamulla.

Sivistyslautakunta

§ 69

24.09.2024

Oheismateriaali

Esiopetuksen lukuvuosisuunnitelma, Yhtenäiskoulu 2024-2025

Esiopetuksen lukuvuosisuunnitelma, Männikkö 2024-2025

Lukuvuosisuunnitelma lukio lv. 2024-25

Yhtenäiskoulun lukuvuosisuunnitelma 24-25

Sukevan koulun lukuvuosisuunnitelma lv 24-25

Kaikukortti-kokeiluun osallistuminen

Sivistyslautakunta 24.09.2024 § 70
358/00.04.01/2023

Valmistelija: vs. kulttuurisihteeri

Useat Pohjois-Savon kunnat ovat kokeilleet Kaikukorttia Pohjois-Savon kulttuuristrategian mukaisesti vuonna 2024. Kaikukortti on valtakunnallinen toimintamalli, jonka pyrkimyksenä on edistää ja parantaa yli 16-vuotiaiden, taloudellisesti tiukassa tilanteessa olevien henkilöiden yhdenvertaisia mahdollisuuksia osallistua kulttuurielämään. Kaikukortilla asiakas saa maksuttomia pääsylippuja esimerkiksi festivaaleille, museoihin, teatteriin tai konsertteihin. Lisäksi monilla paikkakunnilla Kaikukortilla voi hankkia pääsylippuja liikuntapalveluihin. Toimintaan sitoudutaan vuodeksi kerrallaan, päätös sitoutumisesta vuodelle 2025 on tehtävä lokakuuhun mennessä.

Kunnan näkökulmasta asiaan liittyy kolme eri sitoumusta. Ensinnäkin kunta sitoutuu toimimaan kokeilualueena toimintamallin mukaisesti. Toimintamalli on esityslistan oheismateriaalina.

Toisekseen kunta sitoutuu toimimaan Kaikukorttien jakajan roolissa. Sonkajärven kunnan yksiköistä kortinjakajana pystyy toimimaan esimerkiksi työllisyyspalvelut. Kriteerinä kortinjakajana toimimisella on, että yksikön asiakkaat ovat pääsääntöisesti kaikki taloudellisesti tiukassa tilanteessa, ja henkilön asiakkuus on todennettavissa esimerkiksi asiakasrekisteristä. Muita kortinjakajia paikkakunnalla voivat olla esimerkiksi hyvinvointialueen toimintayksiköt, seurakunnan diakoniatyö tai yhdistykset. Työllisyyspalvelut ja hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen ovat kunnanhallituksen alaisia toimintoja.

Kolmantena kunta sitoutuu toimimaan Kaikukortti-kohteena. Kaikukortissa mukana olevat kulttuuri- ja liikuntakohteet sitoutuvat varaamaan osan pääsylipuista, kurssipaikoista tai vastaavista maksutta Kaikukortti-asiakkaiden käyttöön. Osallistumisesta ei makseta korvausta, mutta kohteet voivat saavat vastineeksi erityisesti viestinnällistä hyötyä Kaikukortti-brändistä. Kohteet voivat rajata maksuttomien asiakkaidensa määrää vain Kaikukortin toimintamallin periaatteiden mukaisesti. Kaikukortti-kohteelle tarkoitettun kumppanuussitoumuksen pohja on esityslistan liitteenä.

Kuntien kulttuuritoiminnasta annetussa laissa (166/2019) kuntien tehtäväksi annetaan järjestää kulttuuritoimintaa siten, että kulttuurin ja taiteen yhdenvertaista saatavuutta, asukkaiden hyvinvointia, osallisuutta ja yhteisöllisyyttä edistetään. Lisäksi Kaikukortti vastaa yhteen TEAviisari-kyselyn indikaattoreista.

Sonkajärven kunnan tapahtumat ovat jo nykyisellään pääosin maksuttomia. Sonkajärven osallistuminen Kaikukortti-kokeiluun tarkoittaa kuitenkin sitä, että kortin saaneet kuntalaiset voivat osallistua maksutta myös muilla Kaikukortti-paikkakunnilla olevaan toimintaan. Sonkajärvellä myönnetty Kaikukortti käy Suomessa esimerkiksi Ateneumiin, Kiasmaan ja moniin muihin suurempien kaupunkien kulttuurikohteisiin.

Sivistyslautakunta

§ 70

24.09.2024

Sonkajärven kunnan osuus Kaikukortti-toiminnan kustannuksista on asukasmäärän mukaan laskettuna 20e/kk eli 240e/vuosi. Nämä muodostuvat ohjelmistomaksuista, houting-kuluista sekä hallinto- ja työvoimakuluista seuraavien palvelujen osalta: Kaikukanta-tietokannan uusin versio 2.0, Kaikukortti.fi-verkkosivu, uusi OmaKaiku-käyttöliittymä sekä uusi Mobiili-Kaikukortti. Lisäksi kunnille jyvitetään painokuluja korteista ja esitteistä, mikä tarkoittaa joitakin kymmeniä euroja koko vuodelta.

Päätösesitys

Sivistystoimen esihenkilö:

Sivistyslautakunta päättää esittää kunnanhallitukselle, että Sonkajärven kunta sitoutuu Kaikukortin kansalliseen toimintamalliin. Sivistyslautakunta sitoutuu tekemään alaisistaan palveluista erillisin rajauksin maksuttomia Kaikukortin käyttäjille Kaikukortin kansallisen toimintamallin mukaisesti, mikäli kunnanhallitus päättää toimintaan sitoutumisesta vuodelle 2025.

Rajaukset Kulttuuritoimen osalta:

- Ulkopuolelle rajataan maksulliset retket

Rajaukset Kansalaisopiston osalta:

- Ulkopuolelle rajataan yksilö-/pienryhmäopetus ym. kalliimmat opetusmuodot.
- Kortilla ei voi maksaa materiaalimaksuja.
- Kaikukortti käy kurssille, jossa minimiosallistujamäärä on täytynyt maksavista asiakkaista, mutta maksimi ei vielä täynnä.
- Kaikukortti-paikka varmistuu vasta 7 vrk ennen kurssin alkua, jolloin tiedetään, täyttyykö kurssiminimi maksavista asiakkaista.
- Yhdelle kortinhaltijalle max. 2 kurssia/vuosi.

Kirjaston tarjoamat palvelut Kaikukortilla:

- 2 kaukolainaa/ vuosi
- Uusi kirjastokortti ilmainen, jos vanha katoaa

Nuoris- ja liikuntapalveluiden tarjoamat palvelut Kaikukortilla:

- Maksuttomia vuoroja liikuntasaliin ja liikuntahalliin varaustilanteen mukaan
- Nuorisopalvelujen erikseen määritellyt tapahtumat ja retket

Asian käsittely: Keskustelun aikana lautakunta päätti että Rajaukset Kulttuuritoimen osalta muutettaisiin seuraavasti:

- Ulkopuolelle rajataan erikseen määritellyt maksulliset retket

Päätös

Sivistyslautakunta:

Sivistyslautakunta yksimielisesti päätti esittää kunnanhallitukselle, että Sonkajärven kunta sitoutuu Kaikukortin kansalliseen toimintamalliin. Sivistyslautakunta sitoutuu tekemään alaisistaan palveluista erillisin rajauksin maksuttomia Kaikukortin käyttäjille Kaikukortin kansallisen toimintamallin mukaisesti, mikäli kunnanhallitus päättää toimintaan sitoutumisesta vuodelle 2025.

Rajaukset Kulttuuritoimen osalta:

- Ulkopuolelle rajataan erikseen määritellyt maksulliset retket

Rajaukset Kansalaisopiston osalta:

Sivistyslautakunta

§ 70

24.09.2024

- Ulkopuolelle rajataan yksilö-/pienryhmäopetus ym. kalliimmat opetusmuodot.
- Kortilla ei voi maksaa materiaalimaksuja.
- Kaikukortti käy kurssille, jossa minimiosallistujamäärä on täyttynyt maksavista asiakkaista, mutta maksimi ei vielä täynnä.
- Kaikukortti-paikka varmistuu vasta 7 vrk ennen kurssin alkua, jolloin tiedetään, täyttyykö kurssiminimi maksavista asiakkaista.
- Yhdelle kortinhaltijalle max. 2 kurssia/vuosi.

Kirjaston tarjoamat palvelut Kaikukortilla:

- 2 kaukolainaa/ vuosi
- Uusi kirjastokortti ilmainen, jos vanha katoaa

Nuoriso- ja liikuntapalveluiden tarjoamat palvelut Kaikukortilla:

- Maksuttomia vuoroja liikuntasaliin ja liikuntahalliin varaustilanteen mukaan
- Nuorisopalvelujen erikseen määritellyt tapahtumat ja retket

Oheismateriaali

Kaikukortin valtakunnallinen toimintamalli
Kumppanuussitoumus Kaikukortin jakajille

Sivistyslautakunnan lausunto Sonkajärven ilmastosuunnitelman luonnoksesta

Sivistyslautakunta 24.09.2024 § 71
214/00.01.02.02/2024

Valmistelija: sivistystoimen esihenkilö

Kunnanhallitus hyväksyi kokouksessaan 24.6.2024 § 128 Sonkajärven ilmastosuunnitelmaluonnoksen liitteineen jatkokäsittelyä varten ja päätti pyytää lautakuntia toimittamaan lausunnot Sonkajärven ilmastosuunnitelmaluonnoksesta kunnanhallitukselle 30.9.2024 mennessä.

Taustaa

Uudistetussa ilmastolaissa (423/2022) asetetaan päästövähennystavoitteet vuosille 2030, 2040 ja 2050. Lakiin on kirjattu ensimmäistä kertaa tavoite, että Suomi on hiilineutraali vuoteen 2035 mennessä. Pitkän aikavälin tavoitteena on, että yhteiskunta eri teollisuusaloineen muuttuu hiilineutraaliksi. Hiilineutraalius tavoitteen saavuttamisessa kunnilla ja kunnallisilla toimijoilla on merkittävä rooli. Kunnat tulisi nähdä ilmastotyössä toimeenpanijana, markkinoiden avaajana uusille vähähiilisille hankinnoille sekä suunnannäyttäjänä ja mahdollisuuksien rakentajana kuntalaisille ja kaikille kunnan alueella toimiville.

Pohjois-Savon 15 kunnassa käynnistyi 2023 Suunnitelmallisen ilmastotyön juurruttaminen Pohjois-Savoon (SISU) -hanke. Pää toteuttajana hankkeessa toimii Kuopion kaupunki, osatoteuttajina Iisalmen kaupunki, Navitas Kehitys Oy ja Kehitysyhtiö SavoGrow Oy. Iisalmen osatoteutuksessa mukana ovat Iisalmi, Kiuruvesi, Lapinlahti ja Sonkajärvi. Hankkeen toteutusaika on 17.4.2023-31.12.2025. Osana hanketta Sonkajärven kunnalle laaditaan ilmastosuunnitelma, jossa tulevat ilmi kunnan ilmastotavoitteet, -toimenpiteet sekä toimenpiteiden mittarointi. Lisäksi hankkeen tavoitteena on muun muassa kehittää ja ottaa käyttöön malli ilmastoasioiden viemiseksi taloudenpitoon ja päätöksentekoon, auttaa huomioimaan ilmastonäkökohdat julkisissa hankinnoissa sekä luoda vaikuttavaa ilmastoviestintää ja osallisuutta.

Sonkajärven ilmastosuunnitelman toteutus ja valmistelu

Kuntakohtaiset ilmastosuunnitelmat toteuttavat seudullista Ylä-Savon ilmasto-ohjelmaa sekä kuntien omia tavoitteita ilmastomuutoksen hillitsemiseksi sekä ilmastomuutokseen varautumista ja sopeutumista. Sonkajärven ilmastosuunnitelmassa asetetaan tavoitteiden lisäksi konkreettiset toimenpiteet ilmastotavoitteisiin pääsemiseksi sekä mittarit toimenpiteiden toteutumisen seuraamiseksi.

SISU-hankkeen ilmastokoordinaattori on ohjannut yhdessä Sonkajärven kunnan toimijoiden ja sidosryhmien kanssa ilmastosuunnitelman tavoitteiden ja toimenpiteiden laatimista sekä työn kulkua. Työ aloitettiin nimeämällä Sonkajärven ilmastotyöryhmä (kunnanjohtajan viranhaltijapäätös 11.10.2023; maaseutujohtajan viranhaltijapäätös 17.10.2023; Ylä-Savon ympäristölautakunta 14.11.2023 § 78) ilmastosuunnitelman laatimistyötä edistämään ja ohjaamaan. Työryhmän jäseniksi valittiin viranhaltijoita, luottamushenkilö sekä

maaseutupalveluiden ja ympäristönsuojelupalveluiden edustajat. Ilmastotyöryhmä on kokoontunut yhden kerran ja tämän lisäksi on pidetty teemakohtaiset pienryhmien kokoontumiset, joissa on pohdittu päästöjä vähentäviä sekä ilmastonmuutokseen sopeutumisen toimenpiteitä. Lisäksi tavoitteita ja toimia suunniteltiin syksyllä 2023 pidetyssä sidosryhmätyöpajassa.

Kuntalaisilla on ollut mahdollisuus osallistua ilmastotyöhön vastaamalla Sonkajärven ilmastokyselyyn aikavälillä 1.7.-31.8.2023. Tämän lisäksi ilmastosuunnitelman luonnos on suunniteltu laitettavaksi kesän 2024 aikana nähtäväksi ja kommentoitavaksi kunnan nettisivuille. Sonkajärven ilmastosuunnitelmassa tavoitellaan hiilineutraaliutta vuoteen 2035, se saavutetaan vähentämällä päästöjä 80 % vuodesta 2007 vuoteen 2035 ja loput 20 % päästöistä sidotaan hiilinieluihin ja -varastoihin. Ilmastosuunnitelmassa on viisi painopistealuetta:

1. Elinvoimainen maatalous ja kestävä ruokajärjestelmä,
2. Kasvava kiertotalous ja materiaalien tehokas käyttö,
3. Kestävä energiantuotanto ja -kulutus sekä rakentaminen,
4. Vähähiilinen liikkuminen ja toimiva kuntarakenne sekä
5. Metsien kokonaiskestävyyden ja luonnon monimuotoisuuden vahvistaminen.

Näiden painopistealueiden pohjalta muodostuvat kunnan ilmastotyön tavoitteet ja toimenpiteet. Painopistealueittaisia tavoitteita läpikäyvät lisäksi kaksi kunnan toiminnan kannalta merkittävää teemaa

1. Elinvoimainen ja vastuullinen kunta sekä
2. Aktiivinen ja hyvinvoiva kuntalainen.

Ilmastosuunnitelman liitteenä 1 olevassa Sonkajärven ilmaston toimenpidetaulukossa on esitetty tavoitteet ja niitä koskevat toimenpiteet painopistealueittain. Toimenpiteistä on arvioitu niiden joko epäsuora tai suora vaikutus päästöihin. Lisäksi tullaan arvioimaan SISU-hankkeen ostopalveluna loppuvuodesta 2024/alkuvuodesta 2025 merkittävimpien toimenpiteiden tai toimenpidekokonaisuuksien vaikutus päästöjen vähenemiseen (CO₂-ekv) sekä talouteen. Toimenpiteille on nimetty vastuutahot, määritellyt toteutumisaikataulu sekä mittarit, joilla voidaan seurata toimenpiteen toteutumista.

Ilmastosuunnitelman luonnoksessa on käytetty päästötietojen osalta osin ennakkotietoja vuodelta 2022 sekä osin vuoden 2021 tietoja. Nämä tulevat vielä lopulliseen ilmastosuunnitelmaan päivittämään vuoden 2022 päästötietoihin, jotka ovat viimeisimmät Suomen ympäristökeskuksen laskemat tiedot.

Sonkajärven ilmastosuunnitelman toteuttaminen

Sonkajärven ilmastosuunnitelmassa olevat toimenpiteet viedään sovituin väliajoin esimerkiksi vuosittain eri toimialojen toimenpideohjelmiin sekä talousarvioon. Toimenpiteille luodaan strategiset tavoitteet ja mittarit, joiden toteutumista seurataan normaalina osana toimialojen tavoiteseurantaa.

Sivistyslautakunta

§ 71

24.09.2024

Tavoitteena on, että suunnitelman tavoitteisiin ja toimenpiteisiin sitoudutaan kuntaorganisaation lisäksi koko kunnassa. Tavoitteiden saavuttaminen vaatii laaja-alaista viestintää ja kunnan toimimista mahdollistajana niin asukkaille kuin yrityksille ja yhteisöille. Ilmastosuunnitelmaa on mahdollista päivittää tarpeen mukaan esimerkiksi muuttuneiden lakien ja säädösten voimaantulon myötä. <aloita tästä>

Päätösesitys

Sivistystoimen esihenkilö:

Sivistyslautakunnalla ei ole huomauttamista Sonkajärven ilmastosuunnitelman luonnoksesta.

Päätös

Sivistyslautakunta:
Sivistyslautakunta yksimielisesti hyväksyi päätösesityksen.

Oheismateriaali

Sonkajärven ilmastosuunnitelma liitteineen, luonnos 17.6.2024

Sivistyslautakunta

§ 72

24.09.2024

Päätökset ja kirjelmät

Sivistyslautakunta 24.09.2024 § 72

1. Sonkajärven kunta
  - Kunnanhallituksen pöytäkirjanote 2.9.2024; Välitilinpäätös 2024
  - Joukkoliikenteen yhdyshenkilön viranhaltijapäätös 19.9.2024; Kutsutaksi Sukevan taajamaan ajalle 1.1.-31.12.2025
  - Perusopetuksen rehtorin viranhaltijapäätökset 5.9.2024-16.9.2024
  - Sivistystoimen esihenkilön viranhaltijapäätökset 5.9.2024-16.9.2024

Päätösesitys

Merkitään edellä mainitut päätökset ja kirjelmät tiedoksi. Sivistyslautakunta ei käytä otto-oikeuttaan viranhaltijapäätöksiin.

Päätös

Sivistyslautakunta:
Sivistyslautakunta yksimielisesti hyväksyi päätösesityksen.

Sivistyslautakunta

§ 73

24.09.2024

Muut asiat

Sivistyslautakunta 24.09.2024 § 73

1. Seuraava sivistyslautakunnan kokous on 8.10 2024

2. Sonkajärven kunnan koulujen verkkosivuille Koulumatkat ja kuljetus - kohtaan lisätään maininta, että toisen asteen opiskelijoilla on mahdollisuus käyttää kunnan tarjoamia koulukuljetuksia omakustanteisesti esimerkiksi työharjoitteluun kulkemiseen kunnan alueella seuraavin ehdoin:
  - jos reitillä kulkevaan autoon mahtuu ylimääräisiä oppilaita
  - ei aiheuta lisäkustannuksia tai reittimuutoksia
  - ei vie istumapaikkoja koulukuljetuksen piiriin kuuluvilta oppilailta

Muutoksenhakuohje koskee pykälä: § 64, § 65, § 69, § 71, § 72, § 73

Muutoksenhakukielto

Päätökseen, joka koskee vain asian valmistelua tai täytäntöönpanoa, ei saa kuntalain 136 §:n mukaan hakea muutosta.

Muu lainsäädäntö

Muutoksenhakuohje koskee pykäläiä: § 66, § 67, § 68, § 70

Oikaisuvaatimusohjeet

Tähän päätökseen tyytymätön voi tehdä kirjallisen oikaisuvaatimuksen. Päätökseen ei saa hakea muutosta valittamalla tuomioistuimeen.

Oikaisuvaatimusoikeus

Oikaisuvaatimuksen saa tehdä:

- se, johon päätös on kohdistettu tai jonka oikeuteen, velvollisuuteen tai etuun päätös välittömästi vaikuttaa (*asianosainen*), sekä
- kunnan jäsen.

Oikaisuvaatimusaika

Oikaisuvaatimus on tehtävä 14 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista. Oikaisuvaatimus on toimitettava Sonkajärven kunnan kirjaamoon määräajan viimeisenä päivänä ennen kirjaamon aukioloajan päättymistä.

Asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, seitsemän päivän kuluttua kirjeen lähettämisestä. Käytettäessä tavallista sähköistä tiedoksiantoa asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, kolmantena päivänä viestin lähettämisestä.

Kunnan jäsenen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon seitsemän päivän kuluttua siitä, kun pöytäkirja on nähtävänä yleisessä tietoverkossa.

Tiedoksisaantipäivää ei lueta oikaisuvaatimusaikaan. Jos oikaisuvaatimusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joului- tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa oikaisuvaatimuksen tehdä ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen.

Oikaisuvaatimusviranomainen

Viranomainen, jolle oikaisuvaatimus tehdään, on Sivistyslautakunta

Kirjaamon yhteystiedot:
Osoite: Lepokankaantie 2, 74300 Sonkajärvi
Sähköpostiosoite: sonkajarvi@sonkajarvi.fi
Puhelinnumero: 040 675 0001

Kirjaamon aukioloaika on maanantaista perjantaihin klo 9 - 15.

Oikaisuvaatimuksen muoto ja sisältö

Oikaisuvaatimus on tehtävä kirjallisesti. Myös sähköinen asiakirja täyttää vaatimuksen kirjallisesta muodosta.

Oikaisuvaatimuksessa on ilmoitettava:

- päätös, johon haetaan oikaisua
- miten päätöstä halutaan oikaistavaksi
- millä perusteella oikaisua vaaditaan.

Oikaisuvaatimuksessa on lisäksi ilmoitettava tekijän nimi, kotikunta, postiosoite ja puhelinnumero. Jos oikaisuvaatimus päätös voidaan antaa tiedoksi sähköisenä viestinä, yhteystietona pyydetään ilmoittamaan myös sähköpostiosoite.

Pöytäkirja

Päätöstä koskevia pöytäkirjanotteita ja liitteitä voi pyytää Sonkajärven kunnan kirjaamosta.

Postiosoite: Lepokankaantie 2, 74300 SONKAJÄRVI
Sähköpostiosoite: sonkajarvi@sonkajarvi.fi
Puhelinnumero: 040 675 0001

Kirjaamon aukioloaika on maanantaista perjantaihin klo 9.00-15.00.